

มุมมองภาพสะท้อนจากตัวละครในนวนิยาย สะท้อนสังคมเพศที่สาม พ.ศ.2516-2557

Character Reflection of (LGBT-Themed Novels)
in Thailand B.E.2516-2557

บงกชกร ทองสุก (Bongkotchakon Thongsuk)¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามุมมองภาพสะท้อนจากตัวละครเอกเพศที่สามในนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามด้านสถานภาพทางสังคม ปี พ.ศ. 2516-2557 จากนวนิยายจำนวน 25 เรื่อง โดยแบ่งเป็นนวนิยายชายรักชายจำนวน 13 เรื่องและนวนิยายหญิงรักหญิงจำนวน 12 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่าตัวละครเอกจากนวนิยายมีพัฒนาการในการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างกันตามปัจจัยทางสังคม ทั้งนี้การปกปิดตนเองว่าเป็นเพศที่สามของตัวละครเพศที่สามที่ปรากฏในนวนิยายนั้นก็เพื่อรักษาสถานภาพทางสังคมของตนเอง ได้แก่ สถานภาพในการทำงาน สถานภาพในครอบครัวและสถานภาพในการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งผลกระทบจากการที่ตัวละครเพศที่สามปกปิดว่าตนเองเป็นเพศที่สามทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อสภาพจิตใจของตัวละครเพศที่สาม อีกทั้งส่งผลต่อสภาพจิตใจของเพศหญิงที่เพศที่สามเลือกมาเยี่ยวยาจิตใจตนเองและแต่งงานเพื่อรักษาสถานภาพทางสังคมของตนเอง

คำสำคัญ : เพศที่สาม, นวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สาม

¹อาจารย์, คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา สุโขทัย 64000, อีเมล : mod_bk@hotmail.com

Abstract

The purpose of this research is to the character reflection of LGBT-themed novels is devoted to the view of the reflection of the LGBT-themed novels character in the LGBT social reflection on the social status of 2516-2557 from 25 novels, there are 13 novels LGBT (Gay) and LGBT (lesbian) 12 novels. The study found that the protagonists of the novel developed in different sexual expressions. According to social factors, the concealment of self as the LGBT of the LGBT character appears. In the novel, it is to maintain their own social status, i.e. work status. Family status and social status The effect of LGBT-themed novels concealment as a LGBT-themed novels has a direct effect on the mental state of LGBT-themed novels characters and also on the psychological condition of the LGBT- selective female. Self and marriage to maintain LGBT social status.

Keywords : LGBT, LGBT – Themed Novels

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่เปิดกว้างต่อการให้เสรีภาพความเท่าเทียมกันทางเพศมากกว่าในอดีต ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่จากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติคุ้มครองบุคคลจากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องเพศ สภาพทางกายและสถานะของบุคคลไว้อย่างกว้างๆ (มาตรา 30) และสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น (รัฐธรรมนูญ ฉบับ, 2540 : 220) จึงส่งผลให้สังคมเปิดกว้างให้เพศที่สามมีพื้นที่ในสังคมมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าในสังคมปัจจุบันแม้มีการเปิดกว้างในหลายต่อหลายสิ่งเพิ่มมากขึ้นแต่อย่างไรก็ตามกรอบของเรื่องความรักยังถูกขีดวงด้วยกรอบของสังคมที่ผูกยึดติดกับคำว่าความเหมาะสมเพศคือตัวแปรหลักความรักคือตัวแปรตามและการยอมรับของสังคมคือตัวแปรที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ควบคุมแนวคิดของคนส่วนใหญ่เพื่อให้เป็นไปตามค่านิยมที่ถ่ายทอดสืบต่อจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งเมื่อสังคม

ไม่ยอมรับในความสิ้นไหลทางเพศที่ถูกจำกัดเอาไว้เพียงแค่ว่าชายและหญิงเท่านั้นที่สามารถรักกันได้อย่างเปิดเผย

วรรณกรรมประเภทนวนิยายเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ทั้งคนในสังคมและเพศที่สามเองใช้ในการถ่ายทอดวิถีชีวิต อารมณ์ความรู้สึกตลอดจนมุมมองที่คนในสังคมมีต่อเพศที่สามและเพศที่สามมีต่อตนเองและสังคม ซึ่งนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามก็เป็นนวนิยายประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยม โดยจากนวนิยายได้สะท้อนให้เห็นถึงการปิดบังอำพรางตนเองของเพศที่สาม อีกทั้งตีแผ่ให้เห็นถึงการที่เพศที่สามแต่งงานกับเพศตรงข้ามเพื่อซ่อนเร้นความเป็นเพศที่สามด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันทั้งนี้นวนิยายซึ่งผู้ประพันธ์นวนิยายที่มีกลุ่มคนเพศที่สามเป็นตัวละครเอกก็สามารถถ่ายทอดเรื่องราวผ่านตัวอักษรได้อย่างงดงาม จึงทำให้เห็นถึงมุมมองภาพสะท้อนแนวความคิดที่แฝงอยู่เบื้องหลังของทั้งวิถีชีวิต ทศนคติตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของทั้งเพศที่สามที่มีอยู่ในสังคมและคนรอบข้างที่มีต่อเพศที่สาม การนำเสนอเรื่องราวของเพศที่สามผ่านตัวละครเอกเพศที่สามในนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามจึงเป็นการเปิดโลกทัศน์ที่สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงการยอมรับ การกีดกันทางเพศวิถี การถูกกดขี่อยู่ภายใต้คำว่าเพศจากยอมรับในสังคม อีกทั้งทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงไปทางด้านรูปลักษณ์และสถานภาพทางสังคมของเพศที่สามต่อการยอมรับในตนเองและตนในสังคม เพื่อเป็นการสร้างพื้นที่ให้แก่บุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีอยู่ในสังคมได้มีพื้นที่ยืนตลอดจนคนในครอบครัวและคนทั่วไปในสังคมรับรู้และเข้าใจในอีกเพศหนึ่งที่ไม่ได้มีสิ่งใดดีไปกว่าตนเองหากเพียงแค่เปิดใจในการยอมรับ ดังที่ นฤพนธ์ ดัวงวิเศษ (2553 : 238) ได้กล่าวไว้ว่าอัตลักษณ์ทางเพศไม่ใช่สิ่งที่มีเอกภาพแต่ผันแปรไปตามบริบทที่แวดล้อมตัวบุคคล ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าพื้นที่ทางสังคมจึงมีส่วนสำคัญต่อการส่งผลการดำเนินชีวิตของเพศที่สามโดยการทำความเข้าใจความหลากหลายทางเพศที่มีอยู่ในสังคมจะช่วยส่งผลให้ผู้คนในสังคมไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ขจัดความหลากหลายสู่ความเท่าเทียมกันในสังคม อีกทั้งยังทำให้เห็นประเด็นปัญหาและมุมมองใหม่ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษามุมมองภาพสะท้อนตัวละครเอกเพศที่สามจากนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สาม พ.ศ. 2516-2557 ในด้านสถานภาพทางสังคม

ทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเพศที่สามในสังคมไทยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ จากงานวิจัยเรื่อง การใช้เรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ.2516-2557 ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ของอริน พินิจวรารักษ์ (2526) วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีส่วนสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่กลุ่มคนเพศที่สามโดยดึงความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคมมาสะท้อนการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านนวนิยายของนักเขียน และนำทฤษฎีทางจิตวิทยามาวิเคราะห์ตัวละครในนวนิยายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในตัวละครและสนับสนุนความน่าเชื่อถือทางวิชาการมากยิ่งขึ้น ประเด็นสำคัญที่อรินศึกษา คือ การศึกษานวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สาม จำนวน 12 เรื่อง โดยวิเคราะห์เนื้อหาและแง่มุมชีวิตรักของคนเพศที่สาม อีกทั้งโครงสร้างของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อทางเดินชีวิตของตัวละครเพศที่สามในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังแทรกทัศนคติทางสังคมที่มีต่อเพศที่สามและแสดงปัญหาของของเพศที่สามแฝงไว้ด้วย ซึ่งก็พบว่าความเป็นมาของนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามในยุคแรกได้มีการนำทฤษฎีของสาเหตุการเป็นเพศที่สามมาเป็นข้อมูลประกอบเพื่อสะท้อนแง่มุมทางพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศและบทบาททางเพศของเพศที่สามที่มีต่อสังคมเพื่อเสนอความถูกต้องให้มากที่สุด ในเวลาต่อมาได้มีผู้วิจัยนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามช่วงเริ่มต้นเปิดเผยตนเองมากยิ่งขึ้นโดยพบงานวิจัยของวรรณะ หนูหมื่น (2551) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องนวนิยายรักร่วมเพศ : ปัญหาและคุณค่าของมนุษย์และงานวิจัยเรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย : ภาพสะท้อนสังคมไทยของอิงอร สุพันธุ์วนิช (2551) โดยมีแนวทางการศึกษาที่คล้ายกัน วรรณะ หนูหมื่นได้ศึกษานวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามจำนวน 7 เรื่อง ในช่วงพุทธศักราช 2519-2547 ส่วนอิงอรศึกษานวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามจำนวน 2 เรื่อง ในปี 2516 และปี 2535 ซึ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นการเปิดเผยตนเองและช่วงเปิดเผยตนเองของนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สาม บทความทั้งสองเรื่องนี้

เสนอเพื่อให้บุคคลอื่นเกิดความเข้าใจในตัวละครที่เป็นเพศที่สามทั้งด้านบวกและด้านลบ ทั้งนี้ประเด็นสำคัญของการศึกษาได้นำเสนอมุมมองที่หลากหลายของเพศที่สามทั้งชายและหญิงที่มีตัวตนอันซับซ้อนหลายด้าน บทประพันธ์เหล่านี้ได้แสดงพลังทางสังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงทั้งความทุกข์และสุขตลอดจนการสร้างพื้นที่ในการดำรงอยู่ของบุคคลกลุ่มนี้ได้ โดยตัวละครบางตัวมีทัศนคติความสัมพันธ์ทางเพศที่ไม่มั่นคงด้วยเหตุที่คนรักไม่สามารถทนต่อความรู้สึกต่อต้านได้โดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญอยู่ในสังคม

จากการศึกษามุมมองภาพสะท้อนเพศที่สามและวาทกรรมในวรรณกรรมไทยพบว่าภาพสะท้อนของเพศที่สามทั้งในสังคมไทยและสังคมตะวันตกได้ปรากฏเรื่องราวของกลุ่มนี้มากขึ้นตามกาลเวลาในอดีตวาทกรรมของเพศที่สามที่ได้รับการถ่ายทอดผ่านตัวอักษรมักจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาทางครอบครัวและสังคมซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมแต่การขยายตัวของสื่อประเภทต่าง ๆ เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และนวนิยายส่งผลให้มีผู้ที่มองทั้งในแง่บวกและมองในแง่ลบเกิดการรับรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่เปลี่ยนไปต่อเพศที่สามมากยิ่งขึ้น ผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวซึ่งสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดการขยายตัวของพื้นที่สังคมและวิถีชีวิตของกลุ่มรักร่วมเพศโดยมีการพยายามสร้างพื้นที่ของกลุ่มตนขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ในสื่อต่าง ๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ และนวนิยาย โดยมีเรื่องราวของกลุ่มคนเพศที่สามเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วและหลากหลาย นับว่าเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมของเพศที่สามสู่มุมมองการลบอคติการตีตราของคนในสังคมที่มีต่อตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยข้อมูลที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษานวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามที่มีตัวละครเอกเป็นเพศที่สาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516–2557 จำนวน 25 เรื่อง และได้รับการตีพิมพ์มากกว่า 4 ครั้งซึ่งมีกระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลและนำเสนอโดยการเขียนพรรณนาวิเคราะห์พร้อมยกตัวอย่างประกอบและสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษามุมมองภาพสะท้อนตัวละครเอกเพศที่สามของนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามตั้งแต่ พ.ศ. 2516-2557 จากนวนิยาย จำนวน 25 เรื่อง โดยแบ่งเป็นนวนิยายชายรักชายและหญิงรักหญิง สำหรับนวนิยายชายรักชายมีจำนวน 13 เรื่อง ได้แก่ บัลลังก์โยบาว (2516) ประตูปิดตาย (2519) ทางสายที่สาม (2525) ใบไม้ที่ปลิดปลิว (2531) รูปทอง (2532) และเก้าอี้ทอง (2532) ซากดอกไม้ (2541) ด้ายสีม่วง (2545) สดปลายสะพาน (2550) ห่วงจำแลง (2551) ดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืน (2550) ก็เพราะหัวใจเราผูกกัน (2552) และทางสายที่สาม (2557) ส่วนนวนิยายนวนิยายหญิงรักหญิงมี จำนวน 12 เรื่อง หญิงรักหญิง ได้แก่ เจาพระจันทร์ (2524) นางเอก (2547) Yes..รักนี้ใช่เลย (2547) ปิงฟ้าวิไลندا (2547) บ่ายวันหนึ่งเดือนมีนา. (2548) ดอกไม้เปลี่ยนสี (2549) ไต้เงารัก (2550) ดอกไม้กับดอกไม้ (2554) สายลมกับดวงดาว (2555) คงเป็นเพราะเรารักกัน (2557) ไม่มีสักวันที่ฉันไม่รักเธอ (2553) พระจันทร์เป็นใจ (2557)

โดยจากการศึกษามุมมองภาพสะท้อนสังคมด้านสถานภาพทางสังคมในนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นวนิยายเรื่องประตูที่ปิดตายของกฤษณา อโศกสิน

ปัจจัยทางสังคมมีส่วนสำคัญต่อการควบคุมทางพฤติกรรมของตัวละครเพศที่สามในนวนิยายเรื่องนี้ โดยส่งผลให้ตัวละครเอกไม่กล้ายอมรับความจริงต่อสังคมว่าตนเองเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศก็เนื่องมาจากคนในสังคมไม่ให้การยอมรับ ดังนั้นเมื่อมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ครอบครัวจึงเป็นแรงเสริมให้หนีต้องปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนเองเพื่อภาพลักษณ์ทางสังคม อีกทั้งการที่หนีเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวและเป็นความหวังเดียวของบิดามารดาที่อยากให้บุตรชายคนเดียวดำเนินชีวิตไปตามครรลองของสังคมคือมีวิถีชีวิตตามธรรมชาติของเพศชาย จากปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้หนีไม่กล้าเปิดเผยตนเองว่าเป็นเพศที่สาม ประกอบกับเพื่อรักษาหน้าตาทางสังคมของครอบครัวหนีจึงต้องแต่งงานกับจิลลาเพื่อบังหน้าและมีทายาทสืบสกุล ดังข้อความต่อไปนี้

...เขาเต็มไปด้วยความภาคภูมิใจอย่างเห็นได้ชัดเมื่อแนะนำ
หล่อนกับบุคคลรอบข้าง “นี่ภรรยาผมครับ” อธิบัติของเขามองดู
หล่อน แต่จิตใจจะหวาดระแวงมากไปหรืออย่างไรไม่รู้ที่ได้เห็น
รอยยิ้มประหลาดอยู่บนริมฝีปากคุณั้น ภรรยาอธิบัติก็ดูจะส่ง
สายตามายังหล่อนด้วยความห่วงใยระคนสงสาร...

(ประตู่ที่ปิดตาย, 2519 : 27)

อีกข้อความหนึ่งซึ่งนพีได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนถึงการแต่งงานเพื่อสถานภาพ
ทางสังคมก็คือ

“แต่...จิน ถึงอย่างไรคุณก็มีบุญคุณกับผมมาก คุณช่วยให้
ผมดูดีขึ้นในสายตาของ เอ้อ...แม้ว่าผมจะไม่ค่อยแสร้งทำใ้
ก็ตาม แต่...ผมก็แสร้งอยู่ในส่วนลึก ข้อสำคัญก็คือ คุณให้ทายาท
กับผมได้ ช่วงพายุความสำคัญของผมให้ยืนยงอยู่บ้าง ถึงจะยืน
อยู่อย่างไม่สมบูรณ์นัก ผมก็ยืนอยู่ได้”

(ประตู่ที่ปิดตาย, 2519 : 63-64)

อย่างไรก็ตามการที่นพีแต่งงานตามกรอบที่สังคมกำหนดไว้คือเพศชายต้อง
แต่งงานกับเพศหญิง จึงทำให้รู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจของตนเองอย่างรุนแรง
ระหว่างความปรารถนาของตนเองกับความรับผิดชอบที่มีต่อภรรยาและลูก ดัง
ข้อความตอนหนึ่งว่า

...ความทุกข์ในใจของเขาอยู่ตรงนี้ ตรงที่อารมณ์สองฝ่าย
ต้องต่อสู้กันอย่างหนัก อารมณ์แรก...เขาเคยคิดว่าเขาจะต้อง
ทำได้เพื่อหล่อนและลูก ส่วนอารมณ์หลังเป็นอารมณ์ที่เขาไม่
สามารถจะกำจัดให้หายไป...หากต้องพ่ายแพ้ต่อใจตนเองและ
กลับไปได้ตามหัวใจเรียกร้อง ก็รู้สึกเหมือนขึ้นสวรรค์ทั้งเป็น...

(ประตู่ที่ปิดตาย, 2519 : 75)

ทั้งนี้การที่นพีตัดสินใจแต่งงานและนำผู้หญิงคนหนึ่งมาทุกซ์ทรมานจิตใจด้วย
ในฐานะภรรยาที่ต้องแต่งงานกับเพศที่สามนั้น สะท้อนให้เห็นถึงความทุกข์ของเพศ

หญิงที่ต้องทนทุกข์กับการที่มีสามีเป็นเพศที่สามโดยที่ก่อนแต่งงานไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าสามีของตนเองจะเป็นเพศที่สาม จึงแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันทางเพศของตัวละครเพศหญิงที่อยู่ในนวนิยายเนื่องจากต้องมาเผชิญกับชะตากรรมจากการกระทำของตัวละครเพศที่สามในนวนิยาย

นวนิยายเรื่องเก้าอี้ทองของสีฟ้า

ตัวละครเอกเพศที่สามจากนวนิยายได้รับการตีตราจากคนในสังคมมองว่ามีความผิดแผกจากคนทั่วไป แม้ว่าอรจรณ์ตัวละครเอกของเรื่องจะเป็นคนหน้าตาดีเป็นที่สนใจของเพศหญิงแต่เมื่อรสนิยมทางเพศของตัวละครมีความเบี่ยงเบนไปคนในสังคมจึงตีตราถึงอรจรณ์ด้วยคำว่า เกย์และตูดเป็นการมองกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในลักษณะบ่มเพาะให้เกิดอคติที่แอบแฝงอยู่ภายใต้วาทะของคำเรียกขานตลอดจนท่าที่แบ่งแยกอรจรณ์ออกจากเพศที่มีอยู่ในสังคมอย่างชัดเจน ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวก็ยังไม่มีความหมายหรือรัฐธรรมนูญฉบับใดที่จะให้สิทธิคุ้มครองเพศที่สามอย่างชัดเจน จากปัจจัยดังกล่าวคนในสังคมจึงยังมองเพศที่มีความผิดแผกไปจากเพศปกติชายหญิงซึ่งอยู่ในช่วงเวลานั้นอย่างแปลกแยก อีกทั้งกล่าวถึงอรจรณ์ไปในทางลบเป็นลักษณะของการดูถูกเหยียดหยาม ดังตัวอย่าง

...มีคนเค้านินทาว่าคุณอรจรณ์เป็นพวกเกย์ ๆ ตูด ๆ อะไรวรรค
นั้นลุงเองก็ไม่ได้สนใจอะไรกับเรื่องพวกหนุ่ม ๆ สมัยใหม่...ลุงไม่
เกี่ยวแต่แกอาจจะมีเกี่ยวโยง ๆ ก็อยากจะเตือนแกสักหน่อย ใจ
เรื่องลองลืมหืมมต่าง ๆ จะว่าไปมันก็เป็นสันดานวิปริตของมนุษย์
มาตั้งแต่ โบราณนักการโน่นแล้ว แต่อย่ามั่วจนกระทั่งลืมหืมมว่าเรา
เป็นผู้ชายก็แล้วกัน ลุงอยากให้แกมีเมียมีลูกเหมือนผู้ชายธรรมดา
ธรรมดาทั่วไป...

(เก้าอี้ทอง, 2532 : 162)

ทั้งนี้จากตัวอย่างยังพบต่อไปว่าเหตุเพราะคนในสังคมมองเพศที่สามว่ามีความแตกต่างจากเพศของตนเอง ดังนั้นเมื่อมีคนในครอบครัวตนเองต้องมาเกี่ยวข้องกับหรือใกล้ชิดกับเพศที่สามก็เกิดความรู้สึกความหวงใยต่อคนในครอบครัวตนเองว่าจะมี

วิถีชีวิตที่ผิดปกติดำเนินตามเพศที่สามไปด้วยฉะนั้นจากนวนิยายจึงแสดงให้เห็นถึงการที่คนในสังคมยังคงตั้งข้อรังเกียจไม่เปิดใจมองเพศที่สามอย่างเข้าใจถึงแง่มุมด้านบวกอีกมากมายที่อยู่ในตัวของเพศที่สาม เพศที่สามที่อยู่ในสังคมก็จะไม่ได้รับสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับเพศปกติที่อยู่ในสังคม

นอกจากนี้พบสาเหตุที่ตัวละครเอกในนวนิยายเรื่องเก๋อ้อทอง มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศที่ชอบเพศเดียวกัน เนื่องจากมีอคติต่อเพศหญิงเรื่อยมาตั้งแต่เยาว์วัยซึ่งถึงแม้คนในสังคมจะตั้งข้อสังเกตและตีตราอรรถจรรยาว่าเป็นเพศที่สามซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ผิดแผกจากคนทั่วไปที่อยู่ในสังคมแต่ตัวละครเองก็ไม่เคยสนใจในคำกล่าวใด ๆ แต่ในเวลาต่อมาตัวละครได้ตระหนักแล้วว่าแม้ตนจะไม่สนใจต่อคำครหา 비난ของคนในสังคม แต่ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการได้รับการปิดกั้นในการมุ่งสู่จุดสูงสุดในการประกอบอาชีพได้ ดังนั้นจึงได้พยายามปรับเปลี่ยนความรู้สึกของตนเองและพยายามเปิดใจยอมรับเปิดใจให้แก่เพศหญิงอีกครั้ง ดังตัวอย่าง

...แปลกดีแต่ก่อนแต่ไรมาเขาไม่เคยมีความรู้สึกอยาก
อยากเห็นอะไรที่เกี่ยวกับผู้หญิง มาก่อนแต่ตอนนี้ช่างอยากมี
นิยน์ตามองเห็นหล่อนผู้นอนข้างเขาขึ้นไปเพียงนิดเดียว...

(เก๋อ้อทอง, 2532 : 573)

ภายหลังจากที่ตัวละครได้ลองเปิดใจให้เพศหญิงแล้วจึงรู้สึกว่ามันน่าจะ สามารถเปิดใจยอมรับในความสัมพันธ์กับเพศหญิงได้ ดังนั้นความผิดแผกที่ตนเองได้ รับจากการตีตราของว่าเป็นเพศที่สามในช่วงแรกนั้นจึงน่าจะสามารถลบคำติรานั้น ได้เมื่อได้ใช้ชีวิตกับเพศตรงข้ามตัวละครจากนวนิยายเรื่องนี้จึงเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเพศที่สามที่อาจจะมีความสับสนในเพศของ ตนเองโดยการกลับคืนสู่เพศปกตินั้นจะสามารถลบคำติตราถึงความผิดแผกแปลก แยกจากเพศปกติในสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากรอบทางสังคมมีผลสำคัญต่อการ แสดงออกในพฤติกรรมทางเพศของเพศที่สามว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด แม้หัวใจจะ เป็นสิ่งที่บังคับกันมาได้แต่เมื่อส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของตัวละคร ตัวละคร จึงจำเป็นต้องทำตามกรอบทางสังคม

นวนิยายเรื่องรูปทองของทมยันตี

กรอบทางสังคมในเป็นตัวกำหนดสถานภาพของตัวละครในการแสดงออกทางสังคมโดยตัวละครเอกเพศที่สามมีพื้นฐานครอบครัวที่ดีอาศัยอยู่กับยาย ป้าและมารดาซึ่งมีฐานะทางสังคม ตัวละครที่สามจึงเป็นความหวังของครอบครัวในเขตหน้าชูตาทางสังคม โดยสาเหตุที่ทำให้ตัวละครเพศที่สามต้องปิดบังพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของตนเองเหตุเพราะคนในสังคมยังไม่ให้การยอมรับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ตัวละครจึงรู้สึกที่ตนเองผิดแผกจากคนปกติทั่วไปในสังคม ตัวละครจึงเลือกที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองครั้งสำคัญด้วยการอยู่ก่อนแต่งกับเพศหญิง ซึ่งวิธีการหนึ่งที่ตนเองคิดว่าน่าจะสามาถเยียวยาจิตใจให้หายขาดจากการเป็นเพศที่สามได้ อีกทั้งยังเป็นการช่วยปิดบังอำพรางและลบคำครหาจากคนในสังคม โดยตัวอย่างที่คนในสังคมมองตัวละครแตกต่างไปจากเพศชายปกติมีดังนี้

...“เปื้อนเมื่อไหร่หันมามองหนูมั่งนะ” อีกสาวหนึ่งยั่วแหย่ แต่
แอบนินทา “อู๊ย...ฉันไม่ชอบเลยผู้ชายหล่อขนาดนี้ ผิดยิ่งกะ
กุหลาบ ขึ้นเอามาเดินคู่ ฉันก็อึดทนค่อนข้างละซี”

“ฉันชอบมาดแมน ไม่สนหรอกมากคุณเสื้อนี่นะไม่มัน”...

(รูปทอง, 2532 : 307)

การแสดงออกของคนในสังคมจึงมีผลต่อการพยายามฟื้นความรู้สึกของตัวละครให้เป็นไปตามครรลองของสังคม เพื่อให้ได้รับการยอมรับและถูกมองว่าเป็นเฉกเช่นเพศชายปกติทั่วไป แม้ตัวละครเอกที่สามจะได้รับการชื่นชมจากคนในสังคมว่ามีรูปลักษณ์ที่หล่อเหลากว่าเพศชายทั่วไปแต่ด้วยจิตตลอคจนบุคลิกลักษณะบางประการของตัวละครที่ค่อนข้างไปทางเพศหญิง จึงไม่สามารถหนีพ้นจากคำครหาของบุคคลอื่นๆ ในสังคมไปได้ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ตัวละครเอกไม่สามารถยอมรับสายตาและท่าทางที่คนในสังคมมีต่อตนเองได้ อีกทั้งปัจจัยทางครอบครัวก็มีส่วนสำคัญต่อการเลือกทางเดินชีวิตของตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

...“แม่มีเวรมีกรรมมากจริง ๆ...เพิ่งรู้ว่าแม่มีเวรกรรมมาก” เธอเริ่มทบทวนถึงความหวังเมื่อครั้งลูกเธอมีลม ติดย่อยห้อยตามกันเหมือนเงา...แต่เธอก็ไม่เคยหวาดระแวงเลยแม้แต่น้อย กลับชอบใจที่เธอจะได้ไม่ไปข้องเกี่ยวกับเพื่อนหญิง...

“แม่” ที่เมเยยหน้าจากบ่าเธอ “ยกโทษให้เสียด้วยนะแม่ เสียไม่ได้ตั้งใจจะให้แม่ เสียกำลังใจที่ลูกเป็นแบบนี้เลย เอาละนะ สะ แม่ จะพยายามรักษาดวงพยายามกลับมาเป็นผู้ชายปกติเหมือนที่แม่อยากให้เป็น”...

(รูปทอง, 2532 : 281-282)

จากตัวอย่างพบว่าสิ่งสำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากความต้องการหลีกเลี่ยงหายนะและคำครหานินทาของคนในสังคม ก็คือความทุกข์ที่อยู่ภายในใจของมารดาที่มีผลต่อการตัดสินใจของตัวละครในครั้งนี้ โดยตัวละครเลือกที่จะทำตามความสบายใจของครอบครัวคือพยายามใช้ชีวิตครอบครัวกับเพศหญิงถึงแม้จะขัดแย้งกับความรู้สึกของตนเองก็ตาม วิธีการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมของเพศที่สามจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเลือกทางเดินในชีวิตให้แก่ตนเองได้ตามใจปรารถนา เพราะตามความเป็นจริงของชีวิตแล้วเราไม่ได้อยู่คนเดียวในโลกยังมีปัจจัยแวดล้อมจากคนในครอบครัวและสถานภาพทางสังคมเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต

นวนิยายเรื่องซากดอกไม้ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์

สถานภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดบทบาทในการเปิดเผยตัวตนของตัวละครชาตินิยายเรื่องนี้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ โดยจากมุมมองที่สะท้อนผ่านตัวละครนวนิยายเรื่องนี้พบว่าคนในสังคมยังคงมองพฤติกรรมของผู้ที่มีความรักผิดแผกไปจากหญิงและชายว่าเป็นผู้ที่มีความแตกต่างจากเพศปกติในสังคม ส่งผลให้ชาตินิยายเรื่องนี้ตัวละครเอกฝ่ายชายที่เป็นเพศที่สามต้องทำตามวิถีทางของสังคมคือการแต่งงานมีชีวิตคู่แม้จะขัดแย้งกับความรู้สึกภายในจิตใจก็ตามโดยข้อความหนึ่งที่บิดามารดาที่กล่าวร้ายกับชาตินิยายเรื่องนี้ถึงการแต่งงานมีดังนี้

...“ลูกผู้ชายอย่างเราต้องแต่งงาน มีครอบครัวนะลูก ไม่นานนั้นเขาเรียกเสียชาติเกิด เกิดมาแล้วมันต้องลองให้ครบทุกชาติ แกจะได้รับรู้ อารมณ์ของคนเป็นพ่อบ้างว่าพิเศษขนาดไหน”...

(ชาคดอกไม้, 2540 : 44)

ผลของคำพูดดังกล่าวได้จุดประกายความขัดแย้งในใจของชาติชาคริต ทำให้เขาต้องดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ฝืนความรู้สึกที่แท้จริงภายในจิตใจ ไม่สามารถใช้ชีวิตตามแบบอย่างของเอกลักษณ์ของเพศที่สามได้อย่างเต็มตัว การที่บิดามารดาของชาคริตรุกรานในเรื่องการแต่งงาน ส่งผลให้ชีวิตชาติชาคริตมีความสับสนว่าควรจะทำอย่างไรจะตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตไปในทิศทางใดถึงจะเป็นการดี ทางเลือกหนึ่งเพื่อรักษาหน้าของบิดามารดาและตนเองในสังคม อีกทางเลือกหนึ่ง คือ การทำตามความต้องการที่แท้จริงในใจตนเอง ดังข้อความต่อไปนี้

...“ผมยังเที่ยวไม่พอเลยท่านแม่” นี่คือคำอ้างที่ผมใช้กับท่านแม่เป็นประจำ และท่านผู้หญิงนายกาก็รีบแหวกกลับทันที “แกจะเที่ยวไปถึงไหน เรียนก็จบแล้ว งานการก็มีทำ บริษัทก็เป็นของตัวเอง ออกจะใหญ่โตโอฬาร มรดกหลายสิบล้าน แกต้องห่วงอะไรอีก มีลูกมีเมียได้แล้ว” ท่านแม่พูดเน้นบาตามนัยของความที่ท่านผู้หญิง...

(ชาคดอกไม้, 2540 : 47)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวชาติชาคริตตัวละครเอกของเรื่องต้องพบกับภาวะความลำบากเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สภาพอารมณ์กดดันที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในสภาวะการณ์นี้ทำให้ชาติชาคริตนึกน้อยใจในโชคชะตาของตนถึงกับระบายความในใจในเชิงตัดพ้อว่าดังเนื้อหาตอนหนึ่งว่า

...“ไปฟ้าบันดาลให้ผมมาเกิด เหตุไฉนจึงไม่ให้ผมมีน้องชายอีกสักคน เพื่อภาระอันหนักหน่วงในการสืบทอดสกุล จะได้ไม่ต้องมาอยู่กับผมเพียงคนเดียว”...

(ชาคดอกไม้, 2540 : 48)

ในช่วงเวลาที่กำลังสับสนและไขว้เขวนี้ ชาติชาคริต์จึงแต่งงานกับเพศหญิงเพื่อเป็นเกราะป้องกันคำครหาจากสังคมแต่ประการสำคัญประการหนึ่งของการแสวงหาคู่ครองของเพศที่สามฝ่ายชายในการมีคู่ครองผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือเพศหญิงการที่ชายรักชายมีผู้หญิงไว้เคียงข้างเพื่อช่วยลบรอยมลทินที่คนในสังคมมองตนเองว่ามีความแปลกแยกหากไม่เดินตามวิถีทางสังคม และใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าตนได้เป็นชายโดยสมบูรณ์ เพื่อป้องกันความเคลือบแคลงจากบุคคลรอบข้างที่จะมาสงสัยว่าเขาคือเพศที่สาม ชาติชาคริต์ไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบทางจิตใจของหญิงที่ตนเลือกมาช่วยลบรอยมลทินจากสังคม อีกทั้งยังทำร้ายจิตใจทั้งทางร่างกายในพฤติกรรมทางเพศที่ชาติสัมของตนเองและสร้างความปวดร้าวภายในจิตใจของหญิงซึ่งเป็นมารดาของลูกต่อการต้องมาแต่งงานกับคนที่เพศที่สามเป็นอย่างยิ่ง

นวนิยายเรื่องดอกไม้เปลี่ยนสีของมน.มินา

ในนวนิยายเรื่องดอกไม้เปลี่ยนสี ตัวละครที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศคือ มุนินโดยสถานภาพทางสังคมของมุนินนั้นสามารถเปิดเผยตัวตนให้สังคมได้รู้ว่าเป็นเพศที่สามที่รักหญิงจิตใจเป็นชาย เนื่องจากครอบครัวของมุนินสามารถยอมรับได้ ครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญต่อการเปิดเผยตัวตนของเพศที่สาม ดังจะเห็นได้จากข้อความต่อไปนี้

...มุนินถูกเลี้ยงมาให้เป็นคนที่ไม่เข้าไปก้าวก่ายชีวิตของคนอื่น ป้าไม่เคยว่าเวลาห่อนพาแฟนผู้หญิงมานอนค้างที่บ้านด้วยหรือแม้เวลาที่ห่อนริสูบบุหรี่ จำได้เพียงป้าถามว่าแม่ใจแล้วนะเท่านั้นเอง ป้าสอนให้ห่อนเป็นคนรับผิดชอบการตัดสินใจของตัวเองมาตั้งแต่เป็นวัยรุ่น โดยมี่ป้าคอยมองอยู่ห่าง ไม่เคยเข้ามาทะเลาะกันว่าห่อนจะเป็นนั่นเป็นนี่...

(ดอกไม้เปลี่ยนสี, 2549 : 130-131)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าครอบครัวของมุนินจะสามารถยอมรับในตัวตนของมุนินได้ แต่ด้วยสภาพสังคมที่มีผู้คนหลากหลายจึงมีทั้งคนในสังคมที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยต่อการแสดงออกทางบุคลิกภาพที่ต่างจากเพศกำเนิดของมุนิน แม้กระทั่งคน

รักของมุนินเองในช่วงแรกก็เกิดความลังเลไม่แน่ใจต่อการคบหากับมุนินเนื่องจากเกรงคำครหาของสังคมว่าจะมองว่าตนเองแตกต่างไปจากวิถีทางสังคมที่กำหนดให้เพศหญิงต้องคู่กับเพศชายดังการแสดงออกทางความคิดของตัวละครซึ่งเป็นคนรักของมุนินดังนี้

...หล่อนกลัว กลัวอย่างไม่รู้ที่ไปที่มา รู้แต่ความสัมพันธ์เช่น
นี้มันต้องเก็บเป็นความลับไม่เหมาะที่ควรที่จะบอกให้ใครรู้
นอกจากหล่อนและมุนินสองคนเท่านั้น ในกรอบแรกนั้นมันก็แค่
ต้องต่อสู้กับใจของตัวเอง แต่กับอีกกรอบนี้ดูเหมือนหล่อนจะต้อง
ฝ่าฟันกับหลาย ๆ คน หลาย ๆ ด้าน เหลือเกิน...

(ดอกไม้เปลี่ยนสี, 2549 : 315)

นอกจากนี้แล้วถึงแม้ว่ามุนินจะแสดงออกอย่างเปิดเผยว่าเป็นเพศที่สาม แต่มุนินก็ตระหนักดีว่าสถานการณ์ทางสังคมที่มีอยู่ไม่สามารถทำให้ความรักระหว่างเพศเดียวกันยั่งยืนได้ดังข้อความ

...ที่ผ่านมาเมื่อได้เจอ ได้รู้สึก หล่อนก็รีบโผล่กระโจนไปโดยไม่เคยถามถึงความรัก มุนินไม่เคยเชื่อในเรื่องของความรัก หล่อนไม่เคยคิดว่ามันมีอยู่จริงเสียด้วยซ้ำ แลผู้คนรอบข้างหล่อนก็ตอกย้ำให้หล่อนคิดคตินั้น ทั้งแม่ ทั้งป้าของหล่อน ไหนเพื่อน ๆ ของหล่อนอีกก็ล้วนแต่รัก ๆ เลิก ๆ ทั้งนั้น ไม่เห็นจะมีคู่ไหนยืนยงสักคู่...ไม่ต้องพูดถึงความรักระหว่างหญิงรักหญิงที่แสนจะเปราะบางนัก จากกฎของสังคมที่ไม่ได้โอบอุ้มให้ความมั่นคงกับคนเหล่านี้เลย...

(ดอกไม้เปลี่ยนสี, 2549 : 114)

จากข้อความดังกล่าวพบว่ามุนินได้ตระหนักถึงกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ภายในสังคมว่า แม้ชายและหญิงที่มีหลักฐานคำประกันในการครองชีวิตด้วยการแต่งงานจดทะเบียนสมรสกันแต่สุดท้ายก็สามารถเลิกกันได้ ดังนั้นเมื่อตนเองเป็นเพศที่สามเพศที่สังคมไทยยังไม่ให้การยอมรับนิตินัยจึงยังไม่มีสิ่งใดจะเป็นเครื่องคำประกันการ

ใช้ชีวิตคู่เฉกเช่นเพศชายและเพศหญิงจึงเป็นเหตุให้ความรักระหว่างคนเพศเดียวกัน เมื่อถึงเวลาก็คงเป็นไปตามวาระอาจไม่มั่นคงและยืนยาวมากนัก

นวนิยายเรื่องดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืนของตริชญา

สถานภาพทางสังคมของปวิณตัวละครซึ่งมีมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศแต่ไม่สามารถแสดงออกอย่างเปิดเผยได้เนื่องจากสถานภาพทางสังคมในที่ทำงานของปวิณที่หัวหน้างานไม่ยอมรับคนที่เป็นเพศที่สามปวิณจึงไม่กล้าเปิดเผยตัวตนเพราะนั่นอาจหมายถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในเรื่องของหน้าที่การงาน ปวิณตระหนักอยู่เสมอว่ามีเพศที่สามเพียงไม่กี่คนที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน โดยในเวลาต่อมาเมื่อที่ทำงานที่แรกของปวิณรู้ว่าปวิณเป็นเพศที่สามจึงส่งผลกระทบต่อสถานะภาพในการเลื่อนตำแหน่งงานของปวิณดังข้อความตอนหนึ่งที่หัวหน้าของปวิณกล่าวไว้ดังนี้

...จะไม่ให้ผมอยากรู้ได้ยังไง ก็ในเมื่อตำแหน่งที่ผมจะมอบให้คุณทำคือ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบุคคล ตำแหน่งหน้าที่ที่มีความสำคัญเหลือเกินในการคัดสรรบุคคลเข้ามาเป็นบุคลากรในบริษัทของเรา แล้วถ้าผมปล่อยให้คนที่วิปริต...เอ่อ...เบี่ยงเบนทางเพศอย่างนี้มาทำงานตำแหน่งนี้มีเท่ากับเป็นการสนับสนุนให้พวกผิดเพศมาเดินเฟ้นพ่านในบริษัทผมอย่างนั้นหรือ...

(ดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืน, 2547 : 144)

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงมีคนจำนวนหนึ่งในที่ทำงานของตัวละครเอกของเรื่องที่ไม่ยอมรับในตัวตนของเพศที่สามก็แสดงอคติให้เห็นอย่างชัดเจน แต่ในทางกลับกันคนอีกกลุ่มหนึ่งเมื่อทราบว่าตัวละครเป็นเพศที่สามก็มีได้มีทำที่รังเกียจแต่กลับให้การยอมรับและคบหาปวิณตัวละครเอกของเรื่องเช่นเดิม ดังข้อความตอนหนึ่ง

...“อย่างไรก็ตามแต่...แพรก็ยังคิดว่าคนส่วนใหญ่ในสังคมเรายังคงมีไมตรีจิตให้แกกันและเข้าใจกันมากกว่านะ ใครจะเถียงยังไงก็ช่างเถอะ แต่แพรก็ยังเชื่ออย่างนั้น...ไม่งั้นเราจะเอาก้าง

ใจที่โหมมาอยู่ในสังคมนี้ได้ละ แต่สำหรับโป่ง...พอคิดว่าบังเอิญมีคนที่ไม่เข้าใจโป่งผ่านเข้ามาในชีวิตเยอะกว่าก็เท่านั้นเอง”..

(ดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืน, 2547 : 145)

แม้ในสังคมจะเริ่มยอมรับในตัวตนของเพศที่สามให้มีพื้นที่ในสังคมมากขึ้นแต่เพศที่สามก็ยังไม่สามารถมีพื้นที่ยืนอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มร้อยเฉกเช่นเพศชายและเพศหญิงดังตัวอย่างต่อไปนี้

...การที่ปวีณก้าวขึ้นมาถึงจุดนี้ได้ก็นับเป็นความพึงพอใจอย่างสูงสุดของเขาแล้ว เพราะสำหรับคนเช่นเขา...คนที่เป็นเกย์...จะหวังให้สถานะทางการงานเทียบเท่ากับบุรุษเพศปกติทั่วไปอย่างไรได้ หรือแม้แต่จะเปรียบเทียบกับเพศหญิงก็เกิด...แม้ว่าทั้งคู่อาจมีความสามารถทัดเทียมเสมอกัน หากในที่สุดแล้ว...ผู้ครองตนอยู่ในเพศที่เหมาะสมย่อมจะได้รับโอกาสที่ดีกว่า ซึ่งนั่นเป็นกรณีเดียวกันกับเขา...

(ดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืน, 2547 : 319)

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าแม้ในสังคมในช่วงนี้จะเริ่มยอมรับในตัวตนของเพศที่สามให้มีพื้นที่ในสังคมมากขึ้นแต่ก็ยังไม่สามารถยอมรับให้เพศที่สามขึ้นสู่จุดสูงสุดเพื่อปกครองตนเองในการทำงานได้ ดังนั้นจึงสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ตัวละครเพศที่สามในนวนิยายเรื่องนี้ต้องใช้รูปลักษณ์ตามเพศกำเนิดของตนเองมาอำพรางรูปลักษณ์ที่อยู่ภายในจิตใจเพื่อรักษาสถานภาพทางสังคมของตนเอง

นวนิยายเรื่องสายลมกับดวงดาวของฝุ่นละออง

มุมมองที่คนในสังคมมีต่อเพศที่สามของเรื่องนั้นพบว่า 2 มุมมอง มุมมองแรกทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อเพศที่สามว่าคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นเพื่อน ๆ และครูบาอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยสามารถยอมรับที่เพศที่มีความรักกับเพศเดียวกันได้และไม่ได้แสดงอคติว่าเพศที่มีความแตกต่างจากเพศชายและหญิงแต่ประการใด เพศที่สามจึงสามารถแสดงตัวตนของตนเองในการเป็นหญิงรักหญิงได้โดยไม่จำเป็นต้องปิดบังความรักของตนเอง อย่างไรก็ตามแม้ว่าในตอนแรกเมื่อเพื่อน ๆ

รับรู้เรื่องราวของพัชชาและคนรักจะมีความหนักใจและแปลกใจในสิ่งที่เกิดขึ้น เนื่องจากพัชชาเคยมีแฟนเป็นเพศชายมาก่อนและมีคนรักเพศหญิงในภายหลัง ดังตัวอย่างของเพื่อน ๆ พัชชาและเพื่อนของคนรักของพัชชาได้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

...นรีแทบไม่อยากเชื่อหู หลังจากได้ยินเหล่านักศึกษาแอบ ซุบซิบกันถึงเรื่อง"อ้อฉาว" ไม่อยากให้อำนาจัดความแบบนี้ แต่ ตอนนั้นมันเป็นแบบนี้ไปแล้วจริง ๆ โชคดีที่มีคนกระจายเพียงแค่ว่า ในวงแคบ ๆ ระหว่างเพื่อน ๆ ร่วมคณะของพัชชาเท่านั้น ไม่อยาก คิดเลย ว่าหากเรื่องนี้แพร่ออกไปแล้วรู้ถึงหูคนปดี้ เพื่อนรักของเธอจะเป็นอย่างไร...

(สายลมกับดวงดาว, 2551 : 108)

จากข้อความดังที่อีกมุมมองหนึ่งที่ที่สามารถสร้างความสั่นค่อนในสถานภาพทางสังคมที่มีของพัชชาได้นั้นก็คือมุมมองด้านทัศนคติของผู้ใหญ่ที่อาจจะส่งผลต่อการยอมรับในสถานภาพทางเพศที่พัชชาเป็นอยู่จึงอาจถูกปิดกั้นและไม่ได้รับการยอมรับก็เป็นได้ ดังนั้นเมื่ออยู่ต่อหน้าคนในครอบครัวพัชชากับคนรักจึงแสดงสถานภาพที่เป็นอยู่ในลักษณะของพี่น้อง แต่เมื่อวันหนึ่งความจริงเริ่มปรากฏว่าพัชชาเป็นคนที่มีความผิดธรรมดาเบี่ยงเบนทางเพศคนในสังคมจึงมีอคติต่อพัชชาและไม่ให้การยอมรับในตอนต้น ดังตัวอย่าง

...ในที่สุด เจิดฉายก็จำแนกความรู้สึกของตัวเองได้ว่า เธอ เสียหาย...เสียหายแทนน้องชายและผู้ชายดี ๆ อีกหลายคน เธอ ไม่ได้คาดหวังให้เพลงพินยิดติดหรือรักน้องชายของเธอตลอดไป หากแต่สิ่งที่เธอหวัง ก็แค่เพียง คนที่จะมาแทนที่น้องชายเธอ ควร เป็นคนที่เหมาะสมและคู่ควรกับคนที่เธอรักเหมือนน้องสาวอย่าง เพลงพิน

(สายลมกับดวงดาว, 2551 : 290)

สถานภาพทางเพศของคนในสังคมที่มองเพศที่สามในนวนิยายเรื่องนี้มีตัวแปรอยู่ที่วัยวุฒิซึ่งส่งผลต่อมุมมองทางความรักระหว่างเพศเดียวกันในมุมมองที่ต่างกัน หากเป็นในกลุ่มเพื่อนฝูงหรือคนในวัยใกล้เคียงกันจะสามารถเข้าใจและเปิดใจยอมรับได้ แต่ในกลุ่มวัยของผู้ใหญ่จะมองพฤติกรรมดังกล่าวเป็นเรื่องที่ผิดปกติไปจากบรรทัดฐานทางสังคม

สรุปผลการวิจัย

สำหรับมุมมองภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามตั้งแต่ พ.ศ. 2516-2557 จำนวน 25 เรื่อง พบดังนี้

ด้านสถานภาพทางสังคมพบว่า มีตัวละครเอกจำนวน 5 เรื่อง ที่เปิดเผยตัวตนแก่สังคมว่าตนเองเป็นเพศที่สามตั้งแต่เริ่มต้นเรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่องบัลลังก์ใบบัว ทางสายที่สาม บ่ายวันหนึ่งในเดือนมีนาคมดอกไม้เปลี่ยนสีและใต้เงารัก ส่วนนวนิยายเรื่องอื่นนั้นตัวละครไม่กล้าเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเองอันเนื่องมาจากกรอบทางสังคมสังคมเป็นตัวกำหนดบทบาททางเพศของตัวละครตัวละครโดยทุกตัวล้วนแล้วแต่มีฐานะทางสังคมและเป็นความคาดหวังของครอบครัว เช่นโดยตัวละครชายรักชายจากนวนิยายเรื่องประตูที่ปิดตายและซากดอกไม้เลือกที่จะรักษาหน้าตาทางสังคมของตนเองด้วยการแต่งงานเพื่อบังหน้าและมีทายาทสืบสกุล นอกจากนี้ตัวละครหญิงรักหญิงจากเรื่องนางเอกและไม่มีสักวันที่ฉันไม่รักเธอก็เช่นเดียวกันเลือกที่จะแต่งงานและมีครอบครัวเพื่อรักษาสถานภาพทางสังคมให้แก่บิดามารดาของตนเองแต่ท้ายที่สุดแล้วก็ต้องจบชีวิตคู่ด้วยการเลิกราและกลับไปคบหากับเพศเดียวกันดังที่ใจตนเองปรารถนา

ในส่วนของตัวละครเอกเพศชายจากนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามจากเรื่องทางสายที่สามและดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืน แม้ตัวละครจะพยายามคบหากับเพศหญิงในตอนแรกเพื่อลองปรับเปลี่ยนใจตนเองให้กลับมาเป็นเพศปกติแต่ท้ายที่สุดก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงใจตนเองได้จึงยอมรับในสิ่งที่ตนเองเป็นและพยายามให้ตนเองมีพื้นที่ยืนอยู่ในสังคมได้เช่นเพศปกติทั่วไป นอกจากนี้ในตอนท้ายของนวนิยายเรื่องรูปทองและเก้าอี้ของตัวละครเอกของเรื่องก็ตัดสินใจที่จะคบหากับเพศหญิงเพื่อรักษาภาวะสืบสนภายในจิตใจของตนเอง อีกประเด็นหนึ่งที่พบจากมุมมอง

ที่สะท้อนผ่านตัวละครในนวนิยายเรื่องทางสายที่สามนั้นพบว่าตัวละครเอกของเรื่อง ใจตนเองว่าเป็นเพศที่สามภายหลังจากการแต่งงานและไม่พบกับความสุขที่แท้จริงเท่ากับการคบหากับเพศชายด้วยกันจนท้ายที่สุดตัวละครเพศที่สามก็ต้องหย่าร้างกับเพศหญิง ซึ่งแตกต่างจากตัวละครจากนวนิยายเรื่องบัลลังก์ไยบัวที่ยอมรับในตัวตนเองและไม่ดึงเพศหญิงเข้ามาเป็นกระดากำบังในการอำพรางตนเองให้พ้นจากคำครหาจากสังคม

ในด้านสถานภาพทางสังคมของตัวละครจากเรื่องทางสายที่สามพบว่าตัวละครกล้าที่จะเปิดเผยตนเองว่าเป็นเพศที่สามทั้งก่อนและภายหลังจากผ่าตัดแปลงเพศ โดยผู้คนรอบข้างส่วนใหญ่ให้การยอมรับและชื่นชมในพฤติกรรมทั่วไปของตัวละครตัวนี้แต่อย่างไรก็ตามมีมุมมองหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นจากคนในสังคมที่มีต่อตัวละครเรื่องนี้ประการหนึ่งว่าแม้คนในสังคมโดยส่วนใหญ่จะชื่นชมและยอมรับในตัวตนของ แก้วตัวละครเอกชายของเรื่องที่มีจิตใจเปี่ยมเป็นเพศหญิงแต่เมื่อมีบุคคลในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับตัวละครในเชิงคนรักการยอมรับนั้นก็เปลี่ยนแปลงไป มีการกีดกันและพยายามให้คนในครอบครัวของตนเองไกลห่างจาก แก้วให้มากที่สุด ด้วยเหตุประการนี้จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนว่าคนในสังคมแม้จะไม่ได้รังเกียจที่มีบุคคลเพศที่สามอยู่ร่วมในสังคมแต่ก็ยังไม่สามารถยอมรับได้หากคนในครอบครัวของตนเองจะมีความรักกับเพศที่สาม ส่วนตัวละครจากนวนิยายเรื่องใบไม้ที่ปลิดปลิวมีเพียงมารดาและแพทย์ ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาคนที่ช่วยดูแลระหว่างผ่าตัดเท่านั้นที่ยอมรับในตัวตนของตัวละครตัวนี้ได้ โดยตัวละครภายหลังจากผ่าตัดก็ยังคงต้องปิดบังอำพรางสถานะทางเพศของตนเองเนื่องด้วยกลัวคนจะรู้ว่าเคยเป็นเพศชายมาก่อนแล้วจะไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม

สำหรับสถานภาพทางสังคมจากนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามพบว่าตัวละครชายรักชายไม่ได้เปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเองว่ามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศออกมาอย่างชัดเจนเนื่องด้วยเกรงจะกระทบต่อสถานภาพภายในครอบครัวและในที่ทำงาน มีเพียงคนสนิทรอบกายไม่กี่คนและคนที่เป้นเพศที่สามในกลุ่มเดียวกันที่จะล่วงรู้ถึงตัวตนที่แท้จริง ได้แก่นวนิยายเรื่องรูปทอง ซากดอกไม้อ้ายส้มม่วง สุดปลายสะพานและห้วงจำแลง ทั้งนี้มีตัวละครจากนวนิยายเรื่องดาวเที่ยงวันตะวันเที่ยงคืนตัวละครถูกกลั่นแกล้งให้ต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงว่าตัวละครเป็นเพศที่สามจึงทำให้เสียโอกาสจากการเลื่อนตำแหน่งในที่ทำงานแรกต่อมาเมื่อเปลี่ยน

ที่ทำงานก็มีตำแหน่งที่ใหญ่โตขึ้นแต่ก็ไม่สามารถตัดเทียมเพศปกติได้ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการที่คนในสังคมบางกลุ่มยังคงไม่เปิดใจยอมรับและยังคงจำกัดพื้นที่การยืนของเพศที่สามในสังคม

อีกประการหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของคนในสังคมที่มีต่อเพศที่สามจากตัวละครจากเรื่อง Yes... รักนี้ใช่เลยนวนิยายยัยหญิงรักหญิง ก็คือเมื่อเปิดเผยตัวตนกับทั้งครอบครัวและกับคนสังคมให้รับรู้ถึงตัวตนที่แท้จริงของตนเองว่ารักชอบเพศเดียวกันก็ได้รับการยอมรับ ส่วนตัวละครจากนวนิยายเรื่องสายลมจากดวงดาว เมื่อเปิดเผยตัวตนต่อกลุ่มคนในสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อนทุกคนสามารถยอมรับได้ แต่เมื่อครอบครัวของทั้งสองฝ่ายรับรู้ก็เกิดกันซึ่งตัวละครต้องผ่านบทพิสูจน์ในความรักที่ถูกมองว่าแปลกแยกไปจากความรักเฉกเช่นชายหญิงทั่วไปเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามระยะเวลาและความรักที่มั่นคงระหว่างตัวละครก็ได้เป็นเครื่องพิสูจน์ความรักที่มีให้แก่กันจึงทำให้ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายเปิดใจยอมรับในความรักของตัวละครเพศที่สาม

นอกจากนี้ตัวละครในนวนิยายเรื่องปิงฟ้าวิไลندا บ่ายวันหนึ่งในเดือนมีนา พระจันทร์เป็นใจแม่ไม่ได้เปิดเผยตัวตนให้คนในครอบครัวได้รับรู้ว่ามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศแต่ก็ไม่ได้ปิดบังคนในสังคมถึงเบี่ยงลึกที่อยู่ภายในจิตใจสามารถเปิดเผยว่ามีคนรักเป็นเพศเดียวกันให้แก่คนในสังคมได้รับรู้ โดยตัวละครจากนวนิยายเรื่องดอกไม้เปลี่ยนสีในช่วงแรกต้องเผชิญกับการไม่ยอมรับในตัวตนของตนเองจากคนรักและครอบครัวของคนรักซึ่งครอบครัวของคนรักก็ยังคงมีอคติและไม่ได้ให้การยอมรับในตัวละครตัวนี้นัก ส่วนตัวละครจากนวนิยายเรื่องก็เพราะหัวใจเราผูกกัน ดอกไม้กับดอกไม้และคงเป็นเพราะเรารักกัน ทั้งครอบครัวและสังคมต่างเปิดใจและให้การยอมรับในตัวตนของตัวละครจากนวนิยายทั้งสามเรื่องจึงทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมของตัวละครไม่เป็นอุปสรรคแต่ประการใด

จากการศึกษาข้างพบอีกว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านสถานภาพทางสังคมของนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามทั้งชายรักชายและหญิงรักหญิงมีมุมมองจากคนในสังคมที่หลากหลายแง่มุม โดยตัวละครเอกจากนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามมีทั้งกล้าที่จะเปิดเผยตัวตนให้คนในสังคมได้รับรู้ว่าเป็นเพศที่สามและปิดบังอำพรางว่าตนเองเป็นเพศที่สาม ซึ่งตัวละครเอกบางตัวพยายามฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้คนในสังคมยอมรับในตัวตนของตนเองแต่ตัวละครเอกบางตัวก็ยอม

แพ้ต่ออุปสรรคและการไม่ยอมรับจากคนในสังคมและพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อคนในครอบครัวและเพื่อรักษาสถานภาพทางสังคม

มุมมองของตัวละครเพศปกติที่มองเพศที่สามแบ่งเป็น 2 มุมมอง คือมุมมองของคนในครอบครัวที่เมื่อล่วงรู้ความจริงว่าบุตรของตนเองเป็นเพศที่สามมีทั้งเปิดใจยอมรับ กีดกันความรักและตัดขาดจากครอบครัวอีกมุมมองหนึ่งคือมุมมองของคนในสังคมโดยแบ่งเป็น 2 ช่วงวัย หากเป็นวัยในกลุ่มเพื่อนหรือกลุ่มวัยรุ่นจะสามารถยอมรับในพฤติกรรมของเพศที่สามได้ หากเป็นกลุ่มวัยผู้ใหญ่มีทั้งเปิดใจยอมรับและมีอคติต่อเพศที่สาม ซึ่งนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของตัวละครจากนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามทั้งสองช่วงเนื่องจากในช่วงแรกเพศที่สามจะปิดบัง

ตัวตนของตนเองกับครอบครัวและมีตัวละครเอกจากในนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามเพียงไม่กี่เรื่องที่ถูกเปิดเผยตัวตนของตนเอง อีกประการหนึ่งที่ตัวละครสะท้อนสังคมเพศที่สามชายรักชายของทั้งสองช่วงก็คือการที่ตัวละครใช้เพศหญิงมาเป็นเครื่องอำพรางรอยมลทินภายในใจของตนเองและคนในสังคมให้คินสุเพศปกติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเพศหญิงเป็นเพศที่น่าเห็นใจเพราะเมื่อใดก็ตามที่ได้แต่งงานหรือคบหากับเพศที่สามโดยที่ตนเองไม่รู้มาก่อนเลยว่าคนที่คบหาอยู่เป็นเพศที่สามท้ายที่สุดก็ต้องเผชิญชะตากรรมจากการมีความรักที่ผิดพลาดและเลิกร่าหย่าร้างเกิดคำครหาจากคนในสังคมตามมา

จากนวนิยายสะท้อนสังคมเพศที่สามพบว่ามียุคหลายประการที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทั้งนี้ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปมีกฎหมายมีการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและมีกลุ่มคนเพศที่สามในสังคมที่ถูกเปิดเผยตัวตนมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีตจึงส่งผลทำให้การเปิดใจยอมรับต่อเพศที่สามมากยิ่งขึ้นอีกทั้งรสนิยมทางเพศของตัวละครเพศที่สามในนวนิยายก็มีความเปลี่ยนแปลงไปในนิยายยุคสะท้อนสังคมเพศที่สามช่วงเปิดเผยตัวตนเพศชายและเพศหญิงปกติที่ไม่เคยคิดจะมีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกันเลยแต่เพียงเพราะความใกล้ชิดกันก็สามารถก่อให้เกิดเป็นความรักและกลายเป็นคนรักเพศเดียวกันได้

นอกจากนี้สิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นจากมุมมองภาพสะท้อนสังคมเพศที่สามในด้านสถานภาพทางสังคมพบว่ากรอบทางสังคมและกลุ่มคนในสังคมจะเป็นตัวกำหนดพื้นที่และการเปิดเผยตัวตนของเพศที่สาม หากในสังคมเปิดใจยอมรับในเพศ

ที่สามว่าไม่ได้มีความแตกต่างแต่ประการใดจากเพศปกติ เพศที่สามก็ไม่ต้องปิดบังอำพรางตนเองแต่ประการใด ทั้งนี้บริบททางการเมืองและสังคมในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ซึ่งได้ออกกฎหมายคุ้มครองเพศที่สามให้มีพื้นที่ในสังคมมากยิ่งขึ้นก็มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการยอมรับและการเปลี่ยนแปลงต่อทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อเพศที่สามมากยิ่งขึ้น โดยคนในครอบครัวก็เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของเพศที่สามซึ่งการเปิดใจยอมรับในตัวตนของคนในครอบครัวจะสามารถสร้างความสุขและลดปัญหาในครอบครัวได้มากกว่าการสร้างอคติ ตัวละครเพศที่สามก็จะสามารถมีวิถีทางในสังคมอย่างเป็นสุขมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถเปิดโอกาสให้ตนเองมีโอกาสดำรงชีวิตของใคร่ในสังคมจากการตีตราว่าเป็นเพศที่สามที่แตกต่างไปจากเพศชายและเพศหญิงด้วยการใช้ความสามารถในการพิสูจน์ศักยภาพของตนเองว่าไม่มีสิ่งใดที่ยิ่งหย่อนไปกว่าเพศปกติที่มีอยู่ในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา อโศกสิน. (2519). **ประตูที่ปิดตาย**. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- กฤษณา อโศกสิน. (2532). **รูปทอง**. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน์.
- กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2551). กรุงเทพฯ: ไชยเอ็ดฟิมพ์ลิชชิง.
- ตรีษฐา. (2550). **ดาวเที่ยงวัน ตะวันเที่ยงคืน**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ธีระ บุษบกแก้ว. (2553). **กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองในกลุ่มเกย์ออนไลน์** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มน. มีนา. (2549). **ดอกไม้เปลี่ยนสี**. กรุงเทพฯ: ศรีสรา.
- ทมยันตี. (2531). **ใบไม้ที่ปลิดปลิว**. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2553). **ขบวนการเคลื่อนไหวของเกย์ในสังคมไทยภาคปฏิบัติและการกระบวนทัศน์** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ลลนา. (2556). **Yes...รักนี้ใช่เลย**. กรุงเทพฯ: คัมภีร์.

วิทยา พุ่มยิ้ม. (2550). **วรรณกรรมรักร่วมเพศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2548**

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วีรวัดณ์ กนกนุเคราะห์. (2540). **ซากดอกไม้**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

วีรวัดณ์ กนกนุเคราะห์. (2551). **ห้วงจำแลง**. กรุงเทพฯ: ทอรั้ง.

วรรณะ หนูหมื่น. (2549). นวนิยายรักร่วมเพศ : ปัญหาและคุณค่าของมนุษย์,

วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 4(2), 35-75.

สีฟ้า. (2538). **เก้าอี้ทอง**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

สีดำ. (2557). **คงเป็นเพราะเรารักกัน**. กรุงเทพฯ: สะพาน.

อริน พินิจวรารักษ์. (2516). **การใช้เรื่องรักร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516-2525**

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.